

PROGRAMA DE TREBALL: MARCA ECOTURISME

Aquesta marca s'adreça a totes les empreses i entitats que realitzen activitats en el medi natural, respectant els principis del Pla de Foment del Turisme de Natura als Espais Naturals Protegits de Catalunya centrats en la conservació d'aquests espais, aconseguir autèntiques experiències interpretatives, beneficiar les economies locals i minimitzar l'impacte del turisme sobre l'entorn i la cultura locals.

Entenem l'ecoturisme com un viatge responsable a espais naturals per conservar el medi ambient i millorar el benestar de les persones locals tenint en compte l'educació inclusiva i el gaudi de la natura.

L'objectiu de la marca és agrupar les experiències la motivació general de les quals és estar en contacte amb la natura. Aquestes experiències han de permetre la contemplació – com ara passejades a peu o en algun mitjà de transport-, l'observació –de la fauna, flora, fotografia, observació astronòmica, geologia, entre d'altres-, i la participació en la conservació del medi.

REQUISITS PER FORMAR PART DE LA MARCA

Consideracions prèvies

Catalunya ha estat la primera destinació que ha rebut la certificació Biosphere Responsible Tourism a escala mundial. Aquesta certificació garanteix que el viatger pot gaudir d'una experiència sostenible, contribuint a la conservació del seu patrimoni natural i cultural, i també a la millora de l'economia local i reduint l'impacte en el medi ambient. Els serveis i activitats que es vulguin adherir als programes de treball de l'ACT haurien de vetllar per la seva integració en el medi on es desenvolupen, donant prioritat a una política i estratègia a favor de la sostenibilitat, amb una oferta adreçada a tot tipus de viatgers, particularment sensible amb les persones amb discapacitat, mobilitat reduïda o necessitats especials. Les línies generals en què està basat el model turístic català són un turisme ambientalment sostenible, socialment inclusiu i universalment accessible.

- Les empreses i entitats que es vulguin adherir a la marca **Ecoturisme** hauran de mostrar i ratificar el seu compromís amb els **principis bàsics** establerts en el [Pla de Foment del Turisme de Natura als Espais Naturals Protegits - NaturCAT2020](#):
 1. Contribuir a la conservació del patrimoni natural i cultural dels espais naturals que es visiten, minimitzant els impactes negatius sobre l'entorn.
 2. Contribuir a la millora de la qualitat de vida de les poblacions locals, promovent l'ocupació i beneficis per a les empreses del propi territori, i incloure-les en els processos de planificació turística.
 3. Incorporar elements interpretatius per seduir i conscienciar sobre els valors patrimonials i la seva conservació, oferint una experiència d'alta qualitat als visitants.
 4. Promoure i orientar-se cap a un tipus de públic interessat a observar i conèixer els valors dels espais naturals.
 5. En el cas d'activitats que es facin en un espai natural, cooperar amb els gestors d'aquests espais i del sector turístic, en tot el procés de l'activitat turística.



Ecoturisme

Requisits generals

- Disposar de telèfon, d'adreça electrònica i de pàgina web actualitzada com a mínim en tres idiomes.
- El personal pot atendre com a mínim en tres idiomes.
- El material promocional, tant online com offline, està disponible com a mínim en tres idiomes.
- Incentivar la descoberta i el gaudi responsable de l'entorn entre els clients.
- Disposar del Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental de la Generalitat de Catalunya, l'Etiqueta Ecològica de la Unió Europea, la Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS), o bé del Sistema comunitari de gestió i auditoria ambiental de la Unió Europea (EMAS). En cas de no tenir algun dels distintius esmentats caldrà:
 - Disposar de servei de recollida selectiva dels residus generats.
 - Promoure l'ús eficient de l'aigua mitjançant la instal·lació de sistemes reguladors de cabal a les dutxes, aixetes, vàters i urinaris, o la instal·lació de sistemes de detecció de presència, o sistemes amb temporitzador.
 - Si hi ha superfície enjardinada: sistemes de reg que permetin estalviar aigua.
 - Prioritzar la instal·lació de làmpades eficients per tal de reduir el consum d'energia.
 - Climatització sectoritzada que permeti ajustar les condicions de temperatura als usos de cada espai.
 - Informar els treballadors i els clients de quina manera poden col·laborar en la millora ambiental a l'establiment.
 - Promoure la mobilitat sostenible tant dels clients com dels treballadors, informant-los de les opcions de transport més sostenible disponibles a la zona, o disposant de bicicletes o vehicles amb baixes emissions.

Requisits específics

A continuació es detallen els requisits que han de complir les empreses/entitats en funció de la seva tipologia:

- 1.- Allotjaments
- 2.- Empreses de serveis i entitats que ofereixen activitats d'ecoturisme
- 3.- Agències de viatges
- 4.- Ens locals o comarcals de promoció turística

1.- Allotjaments

- Si es troben en un espai natural protegit, cooperar amb els gestors dels espais.
- El personal de recepció i/o atenció està capacitada per assessorar els clients sobre l'entorn i els espais d'interès natural propers, així com per fer activitats i rutes d'ecoturisme.
- Incloure informació al web de l'establiment, preferiblement amb accés directe, dels serveis i facilitats específicament pensats per l'ecoturista que s'ofereixen.
- Disposar d'informació turística del territori on s'ubica, proveïdors de serveis així com de productes locals complementaris (activitats de guiatge de natura, lloguer/venda de material tècnic, productes agroalimentaris i artesans). La informació ha de ser visible en els seus catàlegs i web (preferiblement amb accés directe).
- Tenir un espai físic a l'establiment on l'ecoturista pugui consultar:
 - Informació turística del territori on s'ubica, llibres i cartografia amb informació sobre els espais d'interès natural pròxims.
 - Informació de rutes i itineraris d'interès natural classificada segons dificultat i públic destinatari, sortides guiades, calendari d'activitats i mapa amb situació de les rutes i detalls.
 - Previsió meteorològica de la destinació amb actualització periòdica.



Ecoturisme

- Tenir espais específics on guardar amb seguretat, netejar o adequar l'equipament tècnic dels clients ecoturistes (roba, material òptic, bicicletes, etc.).
- Disposar d'un espai que permeti la preparació i valoració posterior de les activitats de natura (revisar guies, cartografia, material fotogràfic, etc.).
- Oferta gastronòmica, que inclourà productes de proximitat:
 - Tenir menús específics o possibilitat de fer-los adaptats per als ecoturistes que opten per rutes més exigents (cobrir tots els grups alimentaris, plats freds i calents).
 - Oferir la possibilitat d'endur-se menjars preparats (pícnic), amb criteris similars als del punt anterior, utilitzant un tipus d'embalatge que permeti una correcta gestió dels residus.
 - Flexibilitat horària per servir els àpats.
 - Els establiments que per normativa no tenen servei de restauració, hauran d'oferir, a petició del client, una cistella de productes o similar que cobreixi les seves necessitats, a més d'informació sobre l'oferta gastronòmica i de restauració de la zona que compleix els paràmetres anteriors.
- Servei de Wi-Fi a l'establiment, preferiblement gratuït. El servei no serà exigible en als establiments sense prou cobertura.
- Oferir la possibilitat de fer el pagament amb targeta de crèdit. El servei no serà exigible en els establiments sense prou cobertura.
- En el cas d'establiments de turisme rural, és imprescindible disposar de la categorització per espigues que atorga la Direcció General de Turisme.

Requisits recomanables(*)

- Tenir un punt de venda de llibres i cartografia amb informació sobre espais propers, rutes, itineraris, etc.
- Participar en iniciatives conjuntes d'ecoturisme amb altres proveïdors de serveis.
- Col·laborar en projectes de conservació i/o divulgació del patrimoni natural i els espais naturals pròxims.

*Caldrà complir com a mínim 1 dels requisits recomanables.

2.- Empreses de serveis i entitats que ofereixen activitats d'ecoturisme

- Oferir activitats especialitzades en ecoturisme en les quals la interpretació i la descoberta dels paisatges i els atractius naturals i culturals dels espais naturals siguin les motivacions principals com per exemple: observació de flora i fauna, rutes terrestres interpretades per a la descoberta del patrimoni natural i rural a peu, bicicleta o cavall; itineraris per entorns marins o fluvials (submarinisme, caiac, vela); turisme ornitològic; rutes d'interès geològic i paleontològic; fotografia de natura i observació astronòmica, entre d'altres.
- Comprometre's a definir un calendari d'activitats i serveis que tingui en compte les particularitats i exigències de protecció dels recursos naturals disponibles.
- Disposar d'informació turística del territori on s'ubica, proveïdors de serveis i productes locals complementaris (activitats de guiatge de natura, lloguer/ venda de material tècnic, productes agroalimentaris i artesans). La informació ha de ser visible en els seus catàlegs i web, (preferiblement amb accés directe).
- Conèixer els valors naturals i els principis de protecció en el cas d'un espai natural protegit. En el cas d'una activitat al medi caldrà informar-se'n a l'òrgan pertinent.
- Segons el tipus d'activitat, tenir els permisos i autoritzacions per a dur a terme l'activitat.



Ecoturisme

- Segons el tipus d'activitat, els guies acompanyants i monitors han de tenir la titulació necessària i estar inscrits al cens d'organitzadors/es d'activitats físicoesportives en el medi natural.
- Tenir les assegurances necessàries per a l'activitat que es realitza.

Requisits recomanables

- Participar en iniciatives conjuntes d'ecoturisme amb altres proveïdors de serveis.
- Col·laborar en projectes de conservació i/o divulgació del patrimoni natural i els espais naturals pròxims.

*Caldrà complir com a mínim 1 dels requisits recomanables

3.- Agències de viatges

- Conèixer els espais naturals protegits i les activitats que s'hi poden dur a terme.
- Comercialitzar activitats especialitzades en ecoturisme en les quals la interpretació i la descoberta dels paisatges i els atractius naturals i culturals dels espais naturals siguin les motivacions principals, com ara: observació de flora i fauna, rutes terrestres interpretades per descobrir el patrimoni natural i rural a peu, bicicleta o cavall; itineraris per entorns marins o fluvials (submarinisme, caiac, vela); turisme ornitològic; rutes d'interès geològic i paleontològic; fotografia de natura i observació astronòmica, entre d'altres. Tots els serveis contemplats en els paquets ecoturístics hauran de complir preferiblement els requisits específics d'allotjament i/o empresa de serveis establerts a la marca. Segons el tipus d'activitat o paquet que ofereixi, l'empresa disposarà dels permisos i autoritzacions per dur a terme l'activitat, ja sigui la mateixa empresa o aquella que subcontracti.
- Tenir informació turística de el territori on s'ubica, proveïdors de serveis i productes locals complementaris (activitats de guiatge de natura, lloguer/venda de material tècnic, productes agroalimentaris i artesans). La informació ha de ser visible en els seus catàlegs i web (preferiblement amb accés directe).
- Si s'ofereixen serveis de guiatge, es prioritzarà que els guies acompanyants siguin locals o de proximitat i que tinguin les competències i titulacions requerides.

Requisits recomanables

- Participar en iniciatives conjuntes d'ecoturisme amb altres proveïdors de serveis.
- Col·laborar amb projectes de conservació i/o divulgació del patrimoni natural i els espais naturals pròxims.

*Caldrà complir com a mínim 1 dels requisits recomanables.

4.- Ens locals o comarcals de promoció turística

- Tenir informació turística del territori on s'ubica, proveïdors de serveis i productes locals complementaris (activitats de guiatge de natura, lloguer/venda de material tècnic, productes agroalimentaris i artesans). La informació ha de ser visible en els seus catàlegs i web (preferiblement amb accés directe).
- En el cas dels ens de promoció turística oberts al públic, reservar un espai físic específic amb la informació detallada al punt anterior. (per exemple oficines de turisme o punts d'informació turística).
- Tenir un llistat d'empreses especialitzades en ecoturisme, prioritzant les que estan adherides a la marca.
- Tenir informació pràctica d'hospitals, farmàcies i Centres d'Atenció Primària.



Ecoturisme

- Oferir la previsió meteorològica de la destinació en un lloc visible (amb actualització periòdica).

L'Agència Catalana de Turisme enviarà a les empreses una fitxa per tal de conèixer el detall de les activitats relacionades amb la marca.